

Od dylematu do kaca moralnego – wybory na Prezydenta RP za granicą

GOSIA KLATT:

The University of Melbourne, Australia

klattm@unimelb.edu.au

1 Lipca, mój Kanadyjski kuzyn, Marek, napisał do mnie emaila z moralnym dylematem. Cytuję: ‘Prowadzę dyskusję z dwoma kolegami, Polakami: jeden z Texasu, drugi z Toronto. Mamy podzielone zdania nt. czy powinniśmy głosować, czy nie. Na razie przegrywam 2:1. A co Wy myślicie?’. Marek, jak wielu Polaków mieszkających za granicą uważał, że nie ma ‘moralnego prawa’ by głosować, a powinno się iść na wybory tam, gdzie się płaci podatki. Inny znajomy, mieszkający w Singapurze od dekady który wyjechał z Polski po długoletniej pracy w korporacji twierdzi, że tyle podatków zapłacił przez wszystkie lata pracy w Polsce, że ma prawo głosu. Te dylematy odzwierciedlają rozterki Polaków mieszkających za granicą dotyczące patriotyzmu, odpowiedzialności za losy Polski, za losy bliskich i wciąż emocjonalnych więzi z ojczyzną.

Ja uważam, że należy zdecydowanie głosować. To że mieszkamy za granicą nie odbiera nam poczucia bycia Polakami. Jesteśmy postrzegani jako Polacy i zachowujemy się jak Polacy (choćby poprzez język oraz tradycje, ale też specyficzne cechy narodowe). Wizerunek Polski za granicą wpływa na nasz wizerunek. Głosowanie w wyborach ma nie tylko konsekwencje ekonomiczne (płacimy podatki), wewnętrzno-polityczne (wpływ na nasze codzienne prawa), ale ponadto jest ważnym elementem poczucia tożsamości narodowej.

Czasami chciałabym być po prostu Australijką, ale jestem bardzo polska i taka będę. Poza tym myślę, że mieszkając za granicą mam lepszą i szerszą perspektywę tego jak może być. I w sensie moralnym można powiedzieć, że mamy moralny obowiązek by... głosować.

Wiedzieliśmy zatem, że głosujemy ale wciąż nie było jasne jak i kiedy będziemy mogli zagłosować w wyborach na Prezydenta RP. Z Australijskiej perspektywy, Polska, jak inne kraje Europejskie, nie radziła sobie z koronawirusem najlepiej, dlatego też wiele osób spodziewało się, że wybory na Prezydenta RP zostaną znacznie przesunięte, aż

sytuacja zostanie opanowana. Dla Polaków mieszkających w Australii (Australijczyków polskiego pochodzenia, którzy mają prawa wyborcze) dostęp do ośrodków wyborczych nie jest prosty – trzeba podróżować do innych miast, lub do innych regionów. W stanie pandemii w Australii, było dla nas niemożliwością by osobiście zagłosować, ale zorganizowane wybory korespondencyjne (mimo bardzo późnych decyzji ze strony władz ale przy bardzo dobrej koordynacji polskich służb dyplomatycznych w Ambasadzie w Kanberze) przebiegły bez większych problemów.

Rekordowa ilość Polaków zarejestrowała się do głosowania z 1655 (w 2015) do 3620 (w 2020). W sumie ponad 75% głosów zdobył Rafał Trzaskowski (w drugiej turze). Australijskie gazety nie komentowały szeroko polskich wyborów. Pojawiło się kilka informacji raportujących wyniki, ale co ciekawe, główny wątek interesujący zagranicznych dziennikarzy to negatywny stosunek Prezydenta Dudy i partii rządzącej do LGBT+ . The Sydney Morning Herald (29.06.20) podkreślał tradycyjne wartości reprezentowane przez Dudę i jego opozycję do prawa do aborcji oraz małżeństw homoseksualnych. Dla wielu Polaków, szczególnie tych którzy głosowali w Australii, jest to kolejna kadencja prezydencka po której mogą się spodziewać, że te wartości które cenią w wielokulturowej Australii nie będą promowane przez obecnego Prezydenta.

A mój kuzyn z Toronto, którego udało mi się przekonać do zagłosowania odpisał: 'Złamałem swój kod moralny i zagłosowałem. No i nic. Mam teraz tylko kaca...'

Bio: Dr Gosia Klatt – Senior Lecturer at the Centre for Vocational and Educational Policy, at the University of Melbourne. Graduated with a political science degree in European Studies. Her current academic and practical interests lie in the field of education policy in Australia and Europe. She is currently a Chief Investigator of the Australian component of the Horizon 2020 research project developed with partners from the University of Melbourne and a consortium of nine European universities led by the University of Nottingham titled Encouraging Lifelong Learning for an Inclusive & Vibrant Europe (ENLIVEN). Her latest book with M. Milana and S. Vatrella published in 2020 by Palgrave Macmillan is titled: Europe's Lifelong Learning Markets, Governance and Policy. Using an Instruments Approach.

The opinions expressed in this blog are solely those of the author and not those of ESAANZ.